

Secundària
BambúLector

Guia de lectura adaptada
al model educatiu
de les competències
i les directrius de PISA.

Remei Barberà

Un replec en el temps

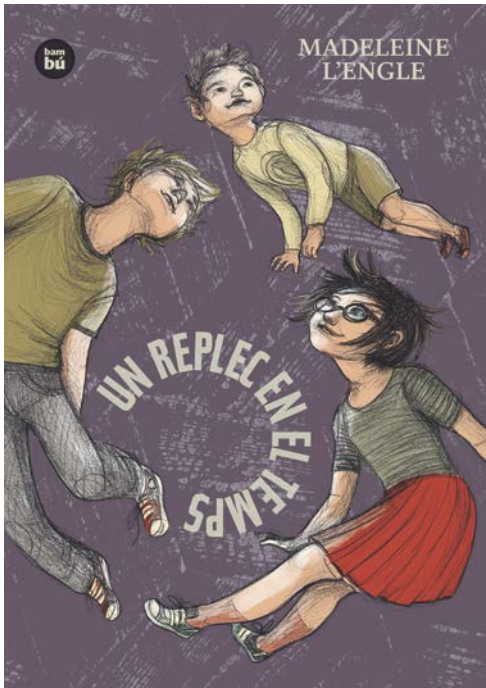
Madeleine L'Engle

Nom

Centre

Abans de llegir

- 1 Fixa't en la coberta d'*Un replec en el temps*, observa'n els detalls i respon les preguntes.

- Quantes persones s'hi veuen? Descriu-les físicament.

- Com s'aconsegueix fer la sensació que no toquen a terra?

- 2 El títol aporta informació sobre la història que es narra i, en aquest cas, hi apareixen els substantius *replec* i *temps*.

títol original en anglès	títol de la traducció al català
<i>A Wrinkle in Time</i>	<i>Un replec en el temps</i>

replec: *m* Plec doblat. *Fer un replec.*

temps: *m* Forma mental que assumeix l'experiència de la durada i de la successió. *Córrer el temps. Passar algú el temps fent alguna cosa.*

- Creus que la percepció del temps és sempre la mateixa o varia segons la situació viscuda?

---

3 Al final de la novel·la hi ha l'índex. Completa la informació que s'hi refereix.

a Hi ha un total de _____ capítols, numerats.

b Els _____ dels capítols inclouen conceptes o personatges de l'obra.

4 Per saber dades de l'autora, Madeleine L'Engle, consulta la biografia que hi ha després de l'índex. Completa les frases de la taula.

• Va néixer a _____ l'any _____.	
• Als dotze anys va ingressar en un internat als _____.	
• De tornada als Estats Units, va estudiar _____.	
• Després de llicenciar-se, va treballar al _____ fent d'_____.	
• Les seves dues primeres novel·les van ser	• _____.
	• _____.
• Durant nou anys va despatxar en una _____, a Connecticut.	
• Amb els anys, es va dedicar més intensament a l'_____.	
• Va fer de _____ a la Catedral de Sant Joan el Diví durant molts anys.	

5 Segons el que s'indica en la contracoberta, aquesta novel·la té uns quants anys d'història: fou publicada l'any 1962. Llegeix atentament el text de la contracoberta i respon les preguntes.

Ara per fi ens arriben en català les aventures de la Meg, en Calvin i el meravellós Charles Wallace. Acompanya'ls en aquest viatge sorprenent a una altra dimensió, desafiant el temps i l'espai, a la recerca del pare de la Meg, un físic que ha desaparegut durant una missió secreta per al govern dels Estats Units.

a) Quin és el verb que invita el lector a implicar-se en la història que s'explica en el llibre?

_____

b) Quin és l'adjectiu que crea unes expectatives perquè el lector tingui ganes de llegir l'obra?

_____

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 7 a la 26*

- 1 Les primeres paraules de la novel·la capten l'atenció del lector i l'atrapen. Llegeix les línies inicials de l'obra i respon la pregunta.

Era una nit fosca i tempestuosa.

A la seva habitació de les golfes, embolicada amb un edredó vell fet de retalls, la Margaret Murry seia als peus del llit i contemplava com els arbres es vinclaven amb les ventades. Darrere els arbres, els núvols travessaven rabents el cel. De tant en tant, la lluna es filtrava entremig i creava unes ombres fantasmagòriques que corrien per terra. (Pàg. 7)

- Quina atmosfera aconseguix crear l'autora en aquest fragment?

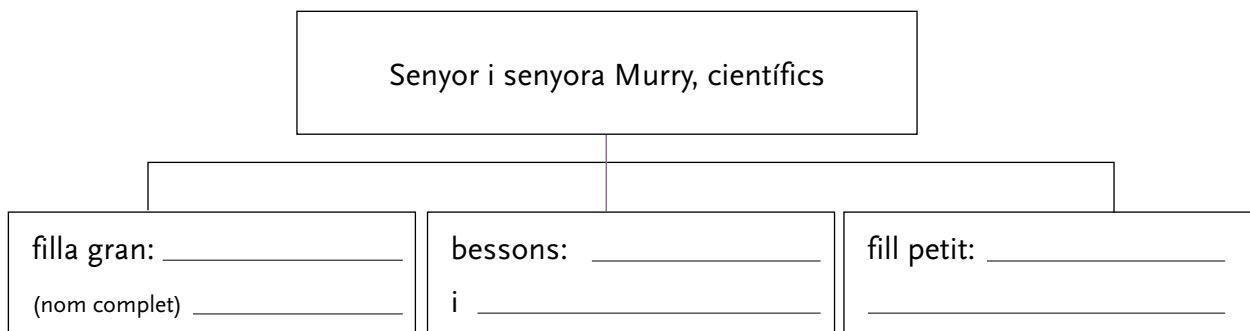

- 2 Al llarg del primer capítol apareixen els noms de tots els fills de la família Murry. Omple amb aquests noms l'arbre genealògic.

- 3 Llegeix aquest fragment, que deixa veure que la protagonista no passa per un bon moment.

–Per què m'ha de passar tot a mi? –va preguntar a un ós de peluix molt gros. (Pàg. 10)

- Què se sent quan a una persona li sembla que tot li va malament?

- 4 En aquest primer capítol hi ha un exemple de la tècnica narrativa anomenada *flashback*, és a dir, un salt al passat; explica què s'hi recorda i respon la pregunta.

Flashback (pàg. 13):

- Per què creus que l'autora utilitza el *flashback* en aquest moment de l'obra?

- 5 Mentre la família Murry pensa que un captaire ha entrat a la casa, la senyora Murry va a la cuina amb la senyora Què. ESCRIU les paraules que corresponen a les definicions que hi ha a continuació (totes són a la pàgina 20).

a Mocadors de coll de teixit molt fi, especialment de seda.

b Corbats formant un o més cercles al voltant d'una altra cosa.

c Drap gruixut de llana o pèl per a la fabricació de barrets i filtres.

d Peça de vestir que, a les espatlles, serveix d'abric o d'adorn.

e Aspre al tacte, no polit.

f Malfiança temerosa.

g Soroll estrident de fregadís, especialment metàl·lic.

h Fibra tèxtil natural procedent del pèl d'una raça de cabres originària d'una regió de l'Índia.

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 27 a la 61*

- 1 En una obra literària es busca la bellesa en el llenguatge; la metàfora i la personificació són dos recursos retòrics que ho exemplifiquen. Llegeix els dos fragments i fes l'activitat.

*La Meg no havia fet gaire cas dels comentaris sobre el captaire llavors, perquè la senyora de correus, amb el seu somriure **embafós**, li havia preguntat si havien rebut cap notícia del seu pare, últimament. (Pàg. 10)*

*La casa encantada es trobava en la penombra, envoltada d'un cercle d'oms. Els oms aleshores estaven gairebé despullats del tot, i el terra del voltant era cobert d'una **catifa** groga de fulles humides. (Pàg. 39)*

- Seguint l'exemple del quadre inferior, explica com s'ha format la metàfora del segon fragment i localitza-hi també una personificació.

COM ES FORMA UNA METÀFORA?

L'adjectiu *embafós* habitualment es refereix a un menjar massa dolç o greixós, el qual es fa difícil d'empassar. Aquí **canvia de significat** perquè s'aplica al somriure d'algú, com si la persona que ho explica no s'ho pogués empassar, per la càrrega negativa que comporta. Una metàfora equival, doncs, a una **comparació implícita**, és a dir, se sobreentén.

El substantiu *catifa*...

PERSONIFICACIÓ: Recurs retòric que consisteix en l'atribució de qualitats humanes a animals, coses o conceptes.

Exemple:

- 2 A la Meg, l'institut li va molt malament i el director li pregunta si té algun problema. Darrere l'aparença d'interès, el senyor Jenkins volia saber a què es dedicava el pare de la noia.

—És físic. —La Meg va estrènyer les dents i va mostrar les dues rengleres ferotges dels ferros (Pàg. 31).

- Per què creus que l'autor utilitza la lletra cursiva en una de les paraules de la Meg?

- 3 Fixa't en els dos mots destacats i les seves definicions al diccionari i respon les preguntes.

–Et compliques la vida tu **sola** –va dir en Denny–. I en Charles les passarà magres l'any que ve quan comenci a anar a escola. (Pàg. 29)

sol⁴ *adj.* Sense companyia, sense ningú més.

En Sandy i jo repartirem **pinyes** a tothom que es fiqui amb ell, però a part d'això, poca cosa hi podrem fer. (Pàg. 29)

pinya *f.* Cop, especialment cop de puny.

- a) Quin dels dos mots és exemple d'**homonímia**, és a dir, dos o més mots que s'escriuen i es pronuncien igual? Com s'indica al diccionari?

- b) Quin dels dos mots és exemple de **polisèmia**, és a dir, un mot amb diversos significats? Com s'indica al diccionari?

- 4 Omple la fitxa d'en Calvin, el personatge que coneixen la Meg i en Charles.

Nom complet: _____	Edat: _____
Esport que practica: _____	Curs que estudia: _____
Lloc que ocupa entre els germans: _____	

- 5 La senyora Murry i la Meg parlen sobre en Charles Wallace: entén moltes més coses que la resta de les persones perquè és diferent.

–[...] Meg, [...] les persones van molt més enllà del seu aspecte. La diferència d'en Charles no és física. És en l'essència. (Pàg. 53)

- Quina importància es dona a l'aspecte físic en la societat actual?

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 62 a la 97*

- 1 En les obres literàries es fan servir diferents tipus de discurs (descripció, narració i diàleg) que es van alternant. Llegeix aquest fragment, subratlla els tipus de discurs amb colors diferents i indica breument el contingut de cadascun.

La senyora Què i la senyora Qui es van posar a riure; reien i reien sense parar, tot i que no se sabia què era el que els feia tanta gràcia, i feia la impressió que s'haguessin de trencar de tant com xalaven. La resplendor també semblava que rigués, es va tornar una mica més fosca i sòlida, i llavors va aparèixer una figura amb una túnica negra i un barret punxegut, també negre, ulls sortits, nas de ganxo i cabells grisos i llargs; amb una mà seca i ossuda agafava un pal d'escombria.

–Ssi aixxxò uss ffa ffelicess, nnoiess –va dir aquella veu estranya, i la senyora Què i la senyora Qui es van abraçar en plena passió de riure.

–Senyores, si ja s'han acabat de divertir, em sembla que estaria bé que expliquessin una mica més tot això a en Calvin i la Meg –va dir en Charles Wallace amb fredor–. Han espantat la Meg de mala manera transportant-la cap aquí sense avisar.

–Finxerunt animi, raro et perpauca loquentis –va recitar la senyora Qui–. És un vers d'Horaci: «Em feren petit d'enginy, eixut i de poques paraules.» (Pàg. 66)

DESCRIPCIÓ	NARRACIÓ	DIÀLEG

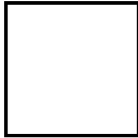
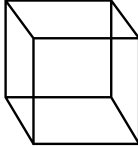
- 2 Els tres nois i les senyores Q són a Uriel: la senyora Què es converteix en una mena de cavall alat i la Meg, en Charles i en Calvin pugen damunt del seu llom. Senten uns cants que la senyora Què intenta traduir. Completa els espais buits del text que entonaven.

«Entoneu un nou cant al senyor i lloeu-lo a tots els _____ de la terra, els qui navegueu pels _____ i tots els que hi viviu, així com els habitants de les _____. Els qui viviu a la _____ i els residents de les _____, aixequen tots la _____; que cantin la seva cançó els habitants de la _____, que elevin el seu cant des dels cims de les _____. Que lloïn la glòria del _____!»

3 El tesseractis és un dels conceptes bàsics de la novel·la: fins i tot dona origen al verb *tesseractar*. La senyora Murry no va arribar a explicar-lo a la Meg però sí a en Charles Wallace. Completa la taula de les dimensions amb les expressions del requadre.

un cub, una línia, un hipercub, un quadrat pla, el temps

PRIMERA DIMENSIÓ	_____	_____
SEGONA DIMENSIÓ	_____	
TERCERA DIMENSIÓ	_____	
QUARTA DIMENSIÓ	_____	Expressat en termes matemàtics, s'eleva el quadrat al quadrat. No es pot dibuixar com en els tres casos anteriors.
CINQUENA DIMENSIÓ	_____	S'eleva la quarta dimensió al quadrat: és un tesseractis . Hi pots viatjar per l'espai.

4 El viatge al cinturó d'Orió és bastant problemàtic, perquè passen per un planeta bidimensional, on els nois no poden sobreviure. La culpable és la senyora Qual (*No us faria mai mal a dretes*), a qui costa molt pensar en una manera corpòria. Relaciona la locució adverbial destacada i les altres amb el seu sinònim.

a a dretes	1 desassenyadament	f de debò	6 ràpidament
b a deshora	2 expressament	g d'esma	7 gratuïtament
c a corre-cuita	3 abundantment	h de pressa	8 instintivament
d a dojo	4 inoportunament	i de franc	9 superficialment
e a la babalà	5 precipitadament	j de passada	10 veritablement

• Completa, ara la definició de locució adverbial.

Una locució adverbial és un conjunt de _____ que sempre es diuen de la mateixa manera i que equivalen a una sola paraula, en aquest cas, un _____.

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 98 a la 120*

- 1 Dins de la cova on viu la Mèdium Feliç, els protagonistes veuen la Cosa Fosca, la qual fa molts anys que cobreix la Terra. Per això hi ha tants problemes. Dins la bola de vidre també observen una explosió de llum que, per un moment, derrota la foscor. La senyora Què els explica els fets.

–Va ser una estrella –va dir la senyora Què tristament–. Una estrella que va entregar la vida en una batalla amb la Cosa. Va guanyar, sí, criatures, va guanyar. Però amb la victòria va perdre la vida. [...]

–Ara ho entenc. Vostè havia estat una estrella, oi?

La senyora Què es va tapar la cara amb les mans com si tingués vergonya, i va fer que sí amb el cap. [...]

En Charles Wallace se la va mirar amb molta solemnitat.

–M'agradaria fer-li un petó.

La senyora Què es va destapar la cara, va acostar el nen cap a ella i el va abraçar un moment. Ell li va passar les mans pel coll, li va acostar la galta i la va besar. (Pàg. 99)

- Quin sentiment desprèn aquesta escena? Per què l'ha inclòs l'autora en aquest moment?

- 2 La Mèdium Feliç ensenya què estan fent les mares d'en Calvin, en primer lloc, i la senyora Murry, a continuació. Completa la taula comparativa.

SENYORA O'KEEFE	SENYORA MURRY

- 3 Arriben al planeta Camazotz, concretament dalt d'un turó semblant a qualsevol muntanyeta de la Terra. Subratlla els mots que pertanyen al camp semàntic de la vegetació.

Hi havia arbres que ella coneixia perfectament: bedolls, pins i aurons. I tot i que feia més calor que quan havien abandonat de manera precipitada l'hort de les pomeres, feia un aire tardorenc. A prop seu hi havia arbustos de fulles vermelles molt semblants al sumac i una peça de terra amb flors grogues que recordaven la vara d'or. (Pàg. 106)

- 4 Ara la Meg, en Charles i en Calvin aniran sols, sense les senyores Q. Com que necessitaran ajuda, cadascuna els dóna un talismà. Marca les afirmacions vertaderes.

a La senyora Què reforça la capacitat de comunicar-se d'en Calvin.	☐
b Pel que fa a la Meg, la senyora Què li dóna les seves virtuts.	☐
c Finalment, la senyora Què dóna la tossuderia a en Charles Wallace.	☐
d La senyora Qui dóna un consell (fragment de <i>La Tempesta</i>) a en Calvin.	☐
e La senyora Qui recorda a en Charles que lideri el grup perquè en sap molt.	☐
f Finalment, la senyora Qui lliura les seves ulleres a la Meg com a últim recurs.	☐

- 5 La senyora Qual dóna una ordre a tots tres. Completa les paraules exactes que pronuncia (sense repetir lletres) abans de desaparèixer.

A _____ . A _____ . N____
 _____ . S_____ .

- 6 Segons la senyora Què, en Charles Wallace és qui corre més perill perquè el seu orgull i la seva arrogància el posen en una posició més vulnerable i el poden traïr.

*En Charles va replicar a la senyora Què tal com solia fer-ho amb la seva mare i va xiuxiuejar:
 –Ara em sembla que ja entenc què volia dir amb allò que temia per nosaltres.
 –**Només els ximpls no tenen por** –li va respondre la senyora Què–. Ara aneu. (Pàg. 109)*

- Explica alguna situació en què s'exemplifiqui aquesta actitud temerària.

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 121 a la 150*

- 1 Llegeix el fragment en què els nois entren a la Central CENTRAL d'Intel·ligència i marca el tipus de narrador de la novel·la. Després explica la teva tria.

La Meg donava la mà esquerra a en Charles i la dreta a en Calvin, i no tenia ganes de deixar-se anar per tocar la paret.

–Preguntem-ho a algú –va dir en Charles estirant-los cap a un banc–. Mmm... Perdoni, ens pot dir quin procediment s'ha de seguir, aquí? –va preguntar a un dels homes. Tots els homes portaven els clàssics vestits d'americana i pantalons, i tot i que les seves fesomies eren tan diferents entre elles com les dels homes de la Terra, també hi havia una semblança entre ells. «Com la semblança entre la gent que viatja amb metro», va pensar la Meg. «Però al metro de tant en tant hi ha alguna persona diferent, i aquí no.» (Pàg. 123)

narrador intern (1a persona)	protagonista	el personatge principal relata els fets	
	testimoni	un altre personatge explica els fets	
narrador extern (3a persona)	omniscient	té un coneixement absolut de tot	
	observador	només explica allò que pot veure i sentir	

- Es nota que és un narrador _____ en _____

- 2 L'home a qui s'adrecen és operador en una màquina ortogràfica i ha vingut a la Central a comunicar que hi ha una lletra que s'encalla. Completa les paraules que diu en Charles Wallace per fer-se passar la por i digues el nom d'aquest tipus d'expressions.

Hi ha una lletra _____, qui la _____?
El _____ que la _____
bon _____ serà.

- refrany
- endevinalla
- locució
- embarbussament
- enigma

- 3 L'operador presenta una denúncia i arriben a una sala plena de màquines. Escriu la citació que diu el Calvin en aquests moments de pànic.

«En Calvin va xiuxiuejar alguna cosa.

–Què? –li va preguntar la Meg.

–_____ –va dir en Calvin–. Faig citacions, igual que la senyora Qui. Meg,estic mort de por.»

- 4 El Coordinador Principal, l'home dels ulls vermells, aconsegueix absorbir la ment d'en Charles (*Això no és cap rondalla. Encanteris, només faltava aquesta!*). Relaciona cada subgènere narratiu oral amb les seves característiques.

a Rondalla	1 Explica les aventures extraordinàries de déus i herois en èpoques antigues. Sovint expliquen l'origen del món o dels fenòmens naturals.
b Llegendenda	2 Narració de tipus fantàstic que acostuma a portar associat algun tipus d'ensenyament moral. També se l'anomena conte tradicional.
c Mite	3 Es basa en fets i personatges que van existir realment; s'hi incorporen, però, fets meravellosos que fan que, en conjunt, la narració sigui fictícia.

- 5 En Charles Wallace, hipnotitzat, condueix la Meg i en Calvin fins al senyor Murry. Pel camí, els explica les excel·lències del *bell planeta de Camazotz, tan avançat*.

A Camazotz tots som feliços perquè tots som iguals. Les diferències creen problemes. Ho saps, oi, benvolguda germana?

–No –va respondre la Meg.

–Oi tant, que ho saps! Prou que has vist a casa com n'arriba a ser, de cert. Ja saps que aquesta és la raó per la qual no estàs contenta a l'institut. Perquè ets diferent.

–Jo sóc diferent i sóc feliç –va dir en Calvin.

–Però fas veure que ets diferent.

–Sóc diferent i m'agrada ser diferent. –[...].

–Potser a mi no m'agrada ser diferent –va dir la Meg–, però tampoc vull ser com els altres. (Pàg. 147-148)

- Amb qui estàs més d'acord, amb en Calvin o la Meg? Per què?

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 151 a la 170*

- 1 La major part de la informació d'aquesta novel·la ens arriba a través de la narració i el diàleg. La descripció és el tipus de discurs menys utilitzat. Al centre d'una cambra petita hi ha una columna transparent que empresona el senyor Murry. Indica el tipus de descripció que exemplifica el fragment següent.

[...] *l'home de la columna no es va immutar ni la va mirar. No portava les seves ulleres de muntura de banya característiques, que no es treia mai per res, i tenia la mirada perduda endins seu, com si estigués absorbt en els seus pensaments. Li havia crescut la barba, i els seus cabells castanys sedosos, ara esquitxats de fils grisos, feia temps que demanaven una escurçada. No eren unes grenyes com les de l'home de la foto del cap Canaveral; les duia apartades del seu front ample cap endarrere, i li queien suaument arran d'espatlles. Semblava un personatge d'un altre segle, o un naufrag.* (Pàg. 152)

Hi ha tres classes de descripció:		
PROSOPOGRAFIA	ETOPEIA	RETRAT
Descripció física (trets del cos, indumentària, gestos...)	Descripció psicològica (ideologia, caràcter, gustos...)	Descripció física i psicològica

La descripció del senyor Murry és _____.

- 2 La Meg aconsegueix alliberar el seu pare. Senyala amb una creu si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F).

	V	F
En Charles diu a la Meg que entri en ALLÒ si vol ajudar el seu pare.		
En Calvin usa el seu do de comunicació i prova de connectar amb el senyor Murry.		
La Meg decideix utilitzar les ulleres de la senyora Qui, que ja duia posades.		
El seu germà Charles li estira les ulleres i en trenca una de les branques.		
La Meg travessa la paret transparent i es troba dins de la cel·la de la columna.		
En Charles Wallace truca desesperadament des de fora per entrar a la cel·la.		
La noia travessa la columna i es troba entre els braços del seu pare.		
Com que el senyor Murry no hi veu, la Meg li deixa les ulleres de la senyora Qui.		
El senyor Murry no s'atreveix a sortir perquè la columna és molt sòlida.		
Finalment, la Meg passa els braços pel coll del seu pare i surten de la columna.		

- 3 En Charles condueix el senyor Murry, la Meg i en Calvin a un edifici en forma de cúpula: allí, dalt d'una tarima, troben ALLÒ, un cervell sense cos. Completa'n la descripció amb els adjectius que s'hi refereixen: *horrible, terrorífic, enorme, nauseabunda, anguniós, repugnant*.

Un cervell sense cos. Un cervell _____, bastant més gros del normal, fins al punt de ser _____ i _____. Un cervell viu. Un cervell que batejava i s'encongia i donava ordres. No era estrany que d'aquell cervell en diguessin ALLÒ. ALLÒ era la cosa més _____ i _____ que havia vist mai, molt més _____ que res que hagués pogut imaginar amb la seva ment conscient, o que l'hagués pogut turmentar en els seus malsons més terribles.

- 4 Completa la taula dels tipus de personatges amb alguns dels que han aparegut en la novel·la.

Senyora Què	Coordinador Principal	ALLÒ	Meg
-------------	-----------------------	------	-----

PERSONATGES PRINCIPALS		PERSONATGES SECUNDARIS	
PROTAGONISTA	ANTAGONISTA	COL-LABORADOR (1)	COL-LABORADOR (2)
L'acció gira al seu voltant	S'enfronta al protagonista	Ajuda el protagonista	Ajuda l'antagonista

- 5 La Meg crida la Declaració d'Independència dels Estats Units ([...] *tots els homes són creats iguals...*) i ALLÒ, que s'està apoderant del seu cervell, parla per boca d'en Charles.

–Però és exactament el que tenim a Camazotz. Igualtat absoluta. Tothom és exactament igual que els altres. (Pàg. 167)

- Creus que els dos personatges estan dient el mateix?

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 171 a la 199*

1 La Meg, el seu pare i en Calvin fan un altre viatge pel replec del temps. Quan la Meg torna, el seu cos està *tan mancat de vida com si fos de marbre*. Relaciona els elements de les dues columnes i obtindràs oracions que expliquen què passa a continuació.

a La noia sent el que ells diuen	1 el primer home enviat no havia tornat.
b El senyor Murry explica a en Calvin	2 i tot té tonalitats grises o marronoses.
c El científic afegeix que	3 frega una mà de la Meg entre les seves.
d Quan la Meg pot parlar,	4 que havia arribat a Camazotz per accident.
e El senyor Murry, agenollat,	5 però no pot moure's ni cridar.
f La Meg mira el seu entorn	6 pregunta on és en Charles Wallace.

2 El títol del capítol 10 és «El zero absolut». Per què?

- a) Perquè el zero absolut és la temperatura més baixa que un cos pot assolir i han arribat a un planeta on la sensació de fred és molt intensa.
- b) Perquè el zero absolut és la temperatura més baixa que un cos pot assolir i la Meg s'adona que està glaçada de cap a peus.
- c) Perquè el zero absolut és la temperatura més baixa que un cos pot assolir i la Meg es dirigeix al seu pare amb molta fredor.

3 La Meg, dolguda perquè el seu pare no l'ha salvat, busca culpables i li adreça paraules acusadores. Acaba les oracions.

–Aleshores no hauries .

–Per què ens n'hem anat

? L'hem

?

–[...] Figurava que

!

–Ni tan sols

!

–I la Cosa Fosca!? –[...]–. Com és que has permès que

?!

–Doncs així no se m'hauria d'haver emportat [...]– fins que .

- 4 Al planeta Ixchel, la tieta Animal té cura de la Meg fins que es recupera del tot. Encercla l'única opció correcta que hi ha en cada afirmació.
- a Li havia tret la roba i li havia fet [fregues / cures] per tot el cos.
- b Quan la Meg es preocupa per en Charles, ella la [renya / tranquil·litza].
- c Més tard, li dóna una [túnica / capa] llarga i lleugera.
- d La Meg nota el tacte d'un [tentacle / dit] a la galta, tendre com el petó de la seva mare.
- e La tieta Animal també li dóna [begudes / coses de menjar] increïblement delicioses.
- f També es queda al costat de la Meg, mentre la noia dorm, durant [la nit / la fresca].
- 5 Quan la Meg vol ajudar desesperadament el seu germà (*No sabem què li està fent ALLÒ*), la tieta Animal intenta calmar-la.

–[...] sabem que només pel fet que vulguem una cosa no l'aconseguirem, i encara no sabem què hem de fer. (Pàg. 191)

- Creus que està justificada l'actitud de la Meg en aquests moments de la novel·la?

- 6 En Calvin crida el que són les seves amigues, les senyores Q. Ordena les lletres i obtindràs les seves paraules.

S	L	N	E	À	G	■	U	R	A	G	I	N	A	D	S	!
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

---

T	S	E	M	S	S	G	A	R	I	■	E	D	■	E	D	U	!
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

---

Mentre llegim *Llegim de la pàgina 200 a la 220*

- 1 La senyora Què, la senyora Qui i la senyora Qual apareixen i és el moment de prendre decisions. Com ja has vist fins ara, l'autora de la novel·la, Madeleine L'Engle, és una mestra del diàleg. Escriu en estil indirecte les oracions subratllades.

ESTIL DIRECTE

–*I què pretens que fem, nosaltres?*

[...]

–*Intentaré rescatar el meu fill d'ALLÒ.*

[...]

–*Em sap molt de greu, però no podem permetre que hi vagi.*

[...]

–*Doncs deixin-m'hi anar a mi...*

[...]

–*Molt bé, hi aniré! –[...]– Ja sé que voleu que hi vagi.*

ESTIL INDIRECTE

- La senyora Què va preguntar a la Meg _____
- El senyor Murry va suggerir _____
- La senyora Què va dir-li _____
- En Calvin va proposar _____
- La Meg va afegir _____

- 2 Quan la Meg es disculpa pels retrets que havia adreçat al seu pare, ell li diu que no tingui por de tenir por i que ells procuraran tenir coratge per ella. Relaciona cada sobrenom de la noia que ell esmenta amb la definició corresponent.

a) Megatró	1 Mesura astronòmica que equival més o menys a 3,26 milions d'anys llum.
b) Megaparsec	2 Efecte que consisteix en un doll de gas blanc que es produeix amb òxid de carboni expandint-se (una mena de gel sec).

- 3 Abans que la Meg vagi a Camazotz, les senyores Q no la deixen marxar amb les mans buides i també li ofereixen dons. Indica quina d'elles li proporciona cadascuna de les ajudes.

La Meg ha de trobar per si mateixa la cosa que ALLÒ no té.

La senyora _____

Una cosa intangible: el seu amor, per sempre.

La senyora _____

Una citació en què es diu els que han estat escollits per Déu.

La senyora _____

4 La Meg torna, doncs, a Camazotz i aconseguix deslliurar el seu germà Charles Wallace de la influència d'ALLÒ. Completa els enunciats que expliquen com van anar els fets exactament.

- 1 Va baixar el _____ a poc a poc. El cor li batejava tan fort que li feia mal a les costelles i tot.
- 2 Just davant seu hi havia l'edifici circular [...]. De sobte va notar que la _____ i ja es va trobar a dins.
- 3 En Charles Wallace estava _____ al costat d'ALLÒ, amb els ulls giravoltant-li lentament, les barres entreobertes...
- 4 L'_____ era el que ella tenia i el que li mancava a ALLÒ.
- 5 –T'estimo, Charles Wallace, ets el meu germanet estimat, el meu _____ i la llum del meu cor. T'estimo tantíssim! T'estimo molt!
- 6 I, de cop, el nen va arrencar a córrer cap a la seva germana, _____, fins que es va trobar entre els seus braços.

5 El títol de l'últim capítol és «Els ximples i els dèbils». Per què?

- a) Perquè el fet de pensar que el rescat d'en Charles Wallace és possible converteix els protagonistes en ximples i dèbils.
- b) Perquè ALLÒ pensa que tots els qui no segueixen les seves indicacions són ximples i dèbils.
- c) Perquè la citació de la senyora Qui afirma que Déu és més savi que els homes i ha escollit els qui el món té per ignorants i febles.

6 A l'hort dels bessons, es produeix el retrobament de tota la família Murry. També hi apareixen la senyora Què, la senyora Qui i la senyora Qual.

–Ai, tresorets meus, em sap greu però no tenim temps de dir-vos adéu com caldria. És que hem de... (Pàg. 220)

- Què creus que anava a dir la senyora Què, abans de desaparèixer amb el vent?

Després de llegir

- 1 Senyala amb una creu si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F).

	V	F
Fa dos anys que la família Murry no rep cap carta del senyor Murry.		
Tot i ser més jove que ell, la Meg ajuda el Calvin amb les matemàtiques.		
Dalt d'un cim del planeta Uriel els nois veuen la Cosa Fosca per primera vegada.		
Entre els guerrers que han lluitat contra el Mal hi ha Jesucrist, Bach o Einstein.		
Tots els nens de Camazotz fan botar la pilota rítmicament, en un moment precís.		
L'home dels ulls vermells els dóna un menjar que fa olor de pollastre rostit.		
Quan arriben a l'edifici circular, un pampallugueig violeta els xucla cap a dins.		
El temps a Camazotz corre a la inversa i circula sobre si mateix.		
Els éssers del planeta Ixchel no lluiten contra la Cosa Fosca.		
El gos Fortinbras s'uneix a les abraçades durant el retrobament dels Murry.		

- 2 *Un replec en el temps* és una novel·la de ciència-ficció. Escriu cinc exemples concrets de l'obra que demostrin el subgènere al qual pertany.

Novel·la de ciència-ficció	

- 3 Aquesta novel·la parla de diferents valors, entre els quals hi ha la humilitat, la llibertat i la responsabilitat. Llegeix els tres paràgrafs següents i digues amb quin d'aquests valors es relaciona cada un.

TEXT A (Pàg. 116)	VALOR
– <i>Què passa? –va preguntar a la Meg i en Calvin–. Parlava d'una manera molt curiosa; com si no fos ell qui pronunciés les paraules, sabeu què vull dir?</i>	
TEXT B (Pàg. 174-175)	VALOR
– <i>[...] no teníem ni idea de si funcionaria realment o acabaria en la desintegració corpòria total. Jugar amb l'espai i el temps és molt perillós.</i>	
TEXT C (Pàg. 208)	VALOR
– <i>Ho sento. Em sap molt de greu, pare. [...] Volia que m'ho solucionessis tot. Volia que tot fos senzill i fàcil... I com que no ha estat així, t'he carregat la culpa de tot.</i>	

- 4 L'autora, Madeleine L'Engle, té un estil planer i ple de comparacions que omplen d'expressivitat les seves paraules. Completa els exemples de comparació, extrets del llibre.

- a “[...] (La Meg) va deixar anar un sospir fort **com** _____.” (Pàg. 10)
- b “[...] les seves passes (d'en Charles Wallace) eren suaus **com** _____.” (Pàg. 14)
- c “Tenia (la senyora Què) [...] una boca arrugada **com** _____.” (Pàg. 21)
- d “La senyora Murry es va tornar blanca **com** _____.” (Pàg. 25)
- e “[...] (el Fortinbras) xop i lluent **com** _____.” (Pàg. 25)
- f “Els grans vidres rodons de les ulleres (de la senyora Qui) brillaven **com** _____
_____.” (Pàg. 41)
- g “La Meg va tornar a fer córrer el llapis **com** _____ per damunt del full.”
(Pàg. 48)
- h “[...] els cabells rojos li (al Calvin) resplendien a la llum de la lluna **com** _____
_____.” (Pàg. 55)
- i “La senyora Qui s'hi va acostar d'una revolada, [...], amb les ulleres brillant **com**
_____.” (Pàg. 61)
- j “La veu de la senyora Què, enrogallada **com** _____, ressonava amb
calidesa i orgull.” (Pàg. 67)

Fitxa del llibre

Títol de l'obra: _____

Autora: _____

Traductora: _____

Col·lecció: _____

Editorial: _____

Personatges

- Llegeix els fragments extrets de l'obra i escriu el nom del personatge que els diu.

“El trobo a faltar moltíssim.” _____

“Voleu veure la vostra mare?” _____

“Ho veus, només sóc un vellet alegre i bondadós.” _____

“A vegades tinc certes sensacions sobre coses.” _____

“Emm ssembla qque no m'acabbarré de mmaterrialitzar.
Ho trobo essgottador i ttenimm mmoltta ffeinna pper ffer.” _____

“Què és *fosc*? Què és *llum*? No ho entenem”. _____

“Siguem exclusius. És la meva paraula nova del dia.” _____

“Us fa res que em tregui les botes abans de menjar?” _____

“Però sí, sí, ja ho entenc. He de ser jo. No pot ser ningú més.” _____

“Una cosa que he d'explicar als altres és que no sabem res.” _____

“*Justitiae soror fides*. Torna a ser llatí, naturalment.” _____

Temes

- Completa els temes de la novel·la: *temps, lluita, amor*.

■ La _____ del bé contra el mal.

■ La força de l'_____.

■ La relativitat del_____.

Argument

- Escriu un resum de l'argument de la novel·la.

Valoració

- A la contracoberta es diu:

Publicada per primer cop l'any 1962, Un replec en el temps no tan sols va guanyar la prestigiosa Newbery Medal, sinó que va canviar per sempre els esquemes de la literatura juvenil.

Com influeix el fet de guanyar un premi literari en l'èxit d'una novel·la?

- Digues quatre motius pels quals recomanaries la novel·la a un amic o una amiga.

- _____
- _____
- _____
- _____

Editorial Casals
bambulector.cat